

πρόθεσε να το απολυμάνει από την μισοτριωτικήν χολέραν, εφάρηξε σ υ μ β ι α σ τ ι κ ὸ ς καὶ τὰ ἡμίστερα δὲν δημοσιογούν, δὲν θανατώνουν, ἀλλὰ δι-
μορφίζον τὰ δόουλα καὶ νοσήρα πνεύματος.

Ἄς τὰκούσουν αὐτὰ οἱ νέοι ποὺ διαβάξουν καὶ ἀ-
κολούθουν τὴν ἰδεολογίαν τοῦ «Νουμᾶ» καὶ μᾶς κα-
ταπλημμυρίζουνε τὰ γραφεῖα μὲ γράμματά τους ἐν-
θουσιαστικά. Αὐτοὶ εἶναι τὸ μέλλο, αὐτοὶ κρατοῦνε
στὰ νέονα τους τὸ αἶσιον τῆς κοινωνίας μας. Οἱ ἐπα-
νιστάτικὲς τους ψυχῆς ὡς προφυλαχτοῦνε τόσο ἀπὸ
τὴ συντηρητικότητα τοῦ θανατόνευ τῆ ζωῆ, όσο καὶ
ἀπὸ τὸν ἕτουλο... συνθισασμὸ στὰ γλωσσικά, στὰ ἐ-
πιστημονικά καὶ στὰ κοινωνικά ζητήματα. Ὅπου
προεδιᾶ γενναῖα καὶ πόθος πρὸς τὴν πρόοδο καὶ τὴ
ζωῆ, ἐκεῖ καὶ πρόοραμιο ἴσιο καὶ ἀγώνας ἀληθινὸς
καὶ πίστη γιὰ τὴ νίκη σ' ἕνα μέλλο καλύτερο, ἀπαλ-
λωμένο ἀπὸ τὴ σημερινὴ θανατερὴ ψευτιά τοῦ κυ-
ρῶνευ τὴν κοινωνία καὶ ἀναδείχνει τοὺς ἀνάξιοις καὶ
ἐπιτήδειους.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ

ΚΑΨΟΔΕΜΑΤΟΥΣΑ

Ο κ. Ποιῆς Σιωνιανόκου μὲ γράφει ἀπ' τὸ Γύ-
δειο γιὰ τὴν Παναγίαν τὴν Καροδεματοῦσα τὴν ἀκόλουθην
μαρτυρικὴν παράδοσιν ἀπαράλλαχτα, λέει, ὅπως τοῦ
τῆ διηγήθηκε ἕνας γερομωμιότης:

«Στὰ πάλαι τὰ χρόνια σ' ἕνα πανηρὸν τῆς Πανα-
γιάς, οἱ πανηρωσιτάδες θοήκανε μιὰ χελώνα. Τὴ χελ-
ώνα αὐτὴ, ἐπειδὴ δὲν εἶχανε δεῖ ὡς τότε. τέτοιο πε-
ρίεργον ζῶνταν μὲ καίκαλο, τὴν αἴγαν σιὸν παπᾶ τοῦ
τόπου ὅν σιὸν πιδ ρομιωτισμένον, γιὰ νὰ τοὺς πῆ τι
εἶχε. Ὁ παπᾶς ἦ γιαιὶ δὲν ἤθελε νὰ φανῆ πὸς δὲν ἤ-
ξερε. ἦ γιαιὶ ἤθελε νὰ τοὺς κἀνῃ νὰ τοῦ πηγαῖνον
πυρρῆτερα προσομῆς, τοὺς εἶπε πὸς εἶναι ἡ Θεοῦσα
(ἡ Παναγία) καὶ πὸς κατέθηκε εἰσι ὀλοζώντανη,
γιὰ νὰ τοὺς δείξῃ τὸ θάμα της. Ἄνα ἀκούσανε τέτω
τοῦμι οἱ πανηρωσιτάδες, ἀπὸ εὐλάβει χάρωσαν
τὸναιμῆρα χερσὶ τῆς ἐκκλησίας σιὸ καθόκει τῆς χελ-
ώνας καὶ τὴ θάλασε κατμεσῆς σιὸ πέτρινον τ' ἀλλῶν
ὄν σιὸ πιδ καλὸ μέρος. Εἶτον θικως τότε θεριστῆς καὶ
σιὸ μοναδικὸ αὐτὸ ἀλῶνι γυῖον περιμένον τ' ἀλῶνιουσα
δλες τοῦ τόπου οἱ θεμονιές. Κ' εἶον ἡ Θεοῦσα τοῦ πα-
πᾶ κινόντας ὅτ' τὴ μέση μὲ τ' ἀναμμένα χερσὶ ἔκανε
τὸ θάμα τῆς θάλασε ἡ σιὸν σιὸς θεμονιές. Καρεῖς
ἀπὸ τοὺς πανηρωσιτάδες δὲ σείσθη ἀπὸ τὴ θέση του.
γιὰ νὰ οὐδῶν τὴ γωτιά. γιαιὶ πίστευαν δι κινάχη τῆς
διὰ τὴν ἔσθνε, καὶ ὄνον τὴν παρακαλοῦσαν: «Ἐσὶ
Θεοῦσα μου, ἔχον ἰσάγες, κίμε τὸ θάμα σου καὶ νὰ
τὸ οὐδῶν». Ὡς ποὶ δλα κίμεται. Ἐτσι λοιπόν, ἐπειδὴ
κἀχανε δλα τὰ δευῖα, εἶπνε ἡ Θεοῦσα τὸ παρανόμι
της καὶ τὴ μοσιάζονε τὸ θεοιστῆ μ' αὐτό: Πᾶμε σὴν
Παναγίαν τὴν Καροδεματοῦσα.

Εἶσι ὅπως εἶναι ἡ παράδοσιν δὲ μὲ γαίνεται ἀ-
κέρμη, γιαιὶ δὲ μᾶς λέει γιὰ ποῖο λόγο ἔκανε ἡ Πα-
ναγία τὰ θεμάτια καὶ τὸ πρόσωπο τοῦ παπᾶ μένει ἐκ
κάρωτο. Ὅδ εἶναι σγετικῆ, μὲ γαίνεται μὲ ἡν παρά-
δοσιν «Τοῦ Παπᾶ τ' ἀλῶν» ἀπ' τὴν Ταβιά (Μαρινεῖ-
ας) ποὶ τὴ θολῶν σιὸς «Παραδόσεις» τοῦ Ν. Πολ-
ίτη, Τοῦ Α' σελ. 37, καὶ ποὶ σ' αὐτὴ τὸ ὄβλο τῆς
Παναγιάς ὄν παλῆι ἡ ἁγία Μαρίνα. Στις σημειώσε-
ς του ὁ κ. Ν. Πολίτης (Παρ. Τομ. Β' σελ. 705—8)

παραθέτει καὶ παραλλαγή τῆς παράδοσης ἀπ' τὰ Δεχτι-
νὰ ποὶ τὴ δημοσίεργε ὁ Καρκαβίτσας σὴν «Ἐβδομίδα-
Τοι. Β' (1885). Στὴν παραλλαγή ὄχι κανένα πρόσω-
πο, ἀλλὰ πρὸ ἀφορισμένον ἔργετῃ ζῶνει τ' ἀλῶνι καὶ
τὸ σκεπάζει. Κι, ἄλλη παραλλαγή ἀργίτικη παραθέ-
τει ἀπὸ ἕνα θεβλίον τοῦ Α. Καρκαβίτη (Λειτουργικῆς
δοξίμου, Σύνορη 1872), ὅπου «Κάτοις ἀλῶνι-
ζε ἀνήμερα τῆς ἁγιάς Μαρίνας καὶ ... ἄξανα ἄνοι-
ξε ἡ γῆς καὶ κατέπε αὐτόν καὶ τὰ ζῶα του». Στὸ τέλος
παρῆθηρει: «Ἡ ἁγία Μαρίνα ἀντικατέστησε εἰσι τὰς
διηγήσεις τῶν εὐσεβεστέρων δαίμονα τοῦ φανταστικοῦ
κόσμου. Εἰσι τὴν Λαβίαν δὲ σιὸς ἐπὸ πολλῶν λέργ-
ται δι νεοῖδες ἦσαν αἱ τιμωρήσασαι τὸν ἱερεᾶ, ὁ-
σις ἀλῶνίζον τὴν μεσημερὴν ὄραν ἐτάρατε τὴν
ἡσυχίαν του». Ἦως στὴ μαρτυρικὴν παράδοσιν νὰ εἶ-
ναι καὶ μεσοθεμένες δυὸ μᾶζι παράδοσε. Ἄς ἐπι-
ση καλύτερα ἂν θέλῃ ὁ κ. Σιωνιανόκος. Σημειῶνον
ἀκέρμη δι ἔχω κιν ἕτοια, ἡσπως τὸ πρόσωπο τοῦ
παπᾶ ἔχει καμιά μακρονὴ σκέση μ' ἕνα σκληρὸ καὶ
αἰλόργερον ἐπίσκαπο τοῦ τὸν ἐπυξεν τὰ νεοῖ ἡ τὸν
ἔφαγαν τὰ ποτίμα, δὲ θηκῆμαι καλά, σιὸ φροῦριό
του κάπου σιὸ Ρῆνο, κατὰ μιὰ γερομωμιτικὴν παράδοσιν.

Ι. ΣΤΑΜΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΙΟΝΙ

Καλῶς τὴν, καλοσῶρισε, μονάκριβη
καπέλλα τοῦ Βορρᾶ,
Γλυκεῖα ἀδελωὴ τὸν γρυτῆεν καὶ τὸν μῆς
καὶ τὸν μαζεῖλ χαρᾶ.

Κι' ἂν σὲ γνωρίζῃ ἡ Γκιάννα, ὁ Πάονης, ὁ Ὀλεμπος,
τὸ Μπέτσι καὶ ἔκει
στὴν Ἠπειρο καθε βουνό, ποὶ χαιρέται
μὲ μῆνε τὴ λευκῆ

Ἄουονία, μὲ ἡ ἡλιόλουστη Ἀθήνα μας
πολὸ τ' ἀποθιμάει
καὶ νέφη σιὸ κρεββάτι ποδοπλάνταχη
μὲ χρόνια φιοτεράει.

Καλῶς τὴν, ποὶ μοῦ φέρνεις τὰ μηνήματα
ψηλά ἀπὸ τὸ χωριό,
ἐκεῖ ποὶ τὸ Παναγίον λευκοντύνεται
μὲ ὅε τέτοιον καιρό.

Καλῶς τὴν, ποὶ μοῦ φέρνεις τίς ἐνθύμησε
ἀπὸ τὰ μακρονὰ
τῶν τόπων καὶ τὸν χρόνονε περᾶσιματα,
λευκὰ καὶ μελανὰ.

Νά, σοῦ τὴ δίνω τὴν ψυχὴ μου, πάρε τὴν
μὲς σιὸ λευκὸ χορὸ
καὶ τὰ μαλλιά μου δίνω σου καὶ λεύκανέ
τα ποὶν ἀπ' τὸν καιρό.

Καὶ χίμε με παιδί, ποὶ σὲ χαιρόμουνα
μὲ ἔνοιαστη καρδιά
καὶ στὴ λευκότη σου ἔβλεπα τὰ ἐγκόσμια
καθάρια, ἄγνά, λευκά —

Ἄθῆνα, Γενάρης 1880.

Α. Α. ΡΓΗΣ